

va banque *fr* osztét SzF, mindent vagy semmit, mindent egy lapra
vacillál ingadozik, habozik, tétovázik, nem tudja magát elhatározni v. elszánni
vacsora estebéd, estétek
vademecum zsebkönyv, vezérkönyv, útikalauz
vagina hüvely (női nemiszerv)
vagon vasúti kocsi, szerelvény, csille (bányában), bányakocsi, gurítókocsi, görgőkocsi; ~nyi reng-
eteg
vakáció iskolai szünidő; nyaralás; pihenés, szabad idő, szabadság; szünet
vakcina védőoltás, oltóanyag
vakku fényk villanófényforrás
valcer keringő, körforgó, pörgőtánc
valencia vegyérték, vegyértékűség, vonzati kapcsolat, vonzatszerkezet
valuta külföldi pénzjegy, pénznem (dollár, euró, font, márka), külföldi pénzrendszer; ~unió pénz-
közösség (bárhon a világon különböző országok között); egységesített, közös európai
pénzrendszer (euro); *az európai pénz nemek egységesítése, ennek folyamata*
vandalizmus okatlan rombolás (különösen a hagyományos értékeket pusztító), rombolási düh
vanília kunkor U
variancia *tud* szórásnégyzet; *a valószínűségi változó várható értéke körüli ingadozások átlagos
nagyága*
variáció változat, változatosság, eltérés
variál változtat, cserél, más-más alakban ismét, másmásít ML, módosítgat; egyre hajtja-hajtogatja
mondókáját
variáns válfaj, változat, változó
varieté színház, mulatóhely; *ének- és táncszámokból, vidám jelenetekből összeállított változatos
műsorral*
variola himlő (bárány-, fekete-, hólyagos-, valódi-)
vazallus hűbéres, csatlós, függő helyzetben lévő személy
vádli lábikra, inacs; az alsó lábszár izmos része
vákuum űr, légüres, légritka, légritkított tér, üresség; ~ gép légritkító gép; *olyan berendezés,
melyben az üzemi nyomás a légköri nyomásnál kisebb*
vámpír vérszopó, vérszipó, vérszívó denevér, tündevér N, hártyor U; *sírházból éjjelkor kiszálló, az
alvók vérért kiszívó mesebeli kísértet*
vatesz jós, jövendőelő, ihletett, a jövőt megsejtő költő, látnok, igazlátó, távolba látó
vecesernye délutáni istentisztelet
vegán zöldévő, zöldfüevő, nyersfüevő; csak növényevő, *aki tejterméket és tojást sem fogyaszt*
vegetarianizmus növényevés; *csupán növényi ételekkel való táplálkozás; ovo ~ növény-tojás evés;
lakto~ növény, tej és tejtermék fogyasztás*
vegetatív növényi, növényzeti; ivartalan; tengődő; tespedő, pangó; *az egyedi élet fennmaradását
szolgáló; táplálkozásra és tenyészésre vonatkozó; az akarattól függetlenül végbemenő; ~
idegrendszer önműködő, akarattól független, a szervek működését összehangoló (tengő) id-
egrendszer*
vegetáció növényzet, növénytakaró, növényvilág, növényi életműködés
vegetál teng, tengődik, kínlódik, éldegél; éldöglődik, tenyészik; ~ás éldöglődés
vegetáriánus, vegetárius *mn* húsmentes, tisztán növényi; *fn* növényevő, nem húsevő; húsmentes
táplálkozás híve; → vegetarianizmus
vegzá zaklat, nyaggat, (szünet nélkül) háborgat, piszkál, abajgat, zargat, nyakára jár, ostromol
vehemencia heveség, hév, indulatosság, forrófejűség, lobbanékonyosság, túlfűtöttség
vehemens heves, indulatos, haragos, vérmes; ~en hevesen, dühösen, indulatosan
vekker ébresztőóra, csörgőóra, berrencs ML, imesztő N, R; Ar: imeszt = ébreszt
vegni cipó; *tojásdad alakú kenyér*
vektor hordozó v. vivőanyag; fertőzést terjesztő állat; *szám*t meghatározott irányú egyenes szakasz
veláris hátínyi (hang)

velocitas sebesség
venerológia nemi kórtan, a nemi betegségek tana
ventiláció légcseré, szellőztetés, a gázok és a levegő mozgása, mozgatása
ventilál szellőztet, áramoltat, szellőzik; kibeszél, kikürtöl, kifecseg, elhíresztel, széthord
ventilátor (villamos meghajtású) légszivattyú, léghűtő, légkavaró, levegőkavaró, légforgató, légforgó PSz, légfűvő, szellőztető (berendezés, gép)
veranda fedett házelő, házeleje, kiülő TG, szakállszárító N, R, pitvar; *ház falából kiugró, néha üvegfalú helyiség*
verbális szóbeli, szóban történő
verbéna galambóc(fű) N, vasfű N
verbum *lat* ige; ~ **finitum** személyragos ige; ~ **infinitum** főnévi igenév
verbunkos toborzó (magyar tánc), ennek zenéje mint műfaj
verbuvál toboroz (katonákat, híveket), újoncoz
verdikt esküdtszék határozata, bírósági döntés, ítélet
verifikáció állítás v. tétel igazolása, megerősítése, igazolási eljárás, ellenőrzés, felülvizsgálat
verifikál igazoltat, ellenőriz, felülvizsgál
verki kintorna, sípláda; *hajtókarral működtethető, rögzített dallamokat játszó zenélő láda*
vermut ürmösbor
vernakuláris nyelv egy bizonyos területen beszélt, helyi nyelv
vernissage, verniszázs kiállítás, tárlatnyitó, műtárlat bemutatója, ünnepélyes megnyitása
vertikális függőleges, függélyes, tetőleg(es) U, az alá- és fölérendeltségen alapuló
vertikum termelési lánc v. rendszer; **sértés**~ sertéságazat
verzális nagy betű, nagy kezdőbetű, górbetűs (gór N = túl nagy)
verzátus jártas, gyakorlott; forgódi, sokfelé megfordult, tapasztalt, világlátott
verzifikátor verselő, versfaragó
verzió változat, szövegváltozat
veterán öreg v. kiszolgált katona, hadastyán U, R, vmely mozgalomnak érdemes, idős, régi harcosa; régi, idős versenyző
vécé → WC
véna gyűjtőér, visszér; alkotói, írói, költői tehetség
Vénusz (bolygó) Hajnalcsillag, Ökörkeresőcsillag (hajnalban), Esthajnali csillag, Álomhozó, Vadlegeltető, Szarvaslegeltető, Szerelemcsillag
vérbank vértároló, vértár
vétő, vétőjog ellenvélemény bejelentése; tiltó, tiltási jog, végső (tiltó érvényű) ellenszavazat; *egyreszemélyeknek, országoknak vmely nemzetközi szervben azon joga, hogy tiltakozásuk bejelentésével megakadályozzák vmely határozat érvényre, jogerőre jutását*
viadukt völgyáthidalás, völgyhíd
vibráció rezgés, rezgő mozgás, hangrezgés
vibrál rezeg, remeg
vice *ném* élc, móka, mókás történet, villámmóka, sziporka; ~**elődés** évődés, bohóság, huncutság, csíny, csínytevés, húzás, ugratás, vidámság; ~**elődik** tréfálkozik, ugrat
vice- al-, segéd-, helyettes; *előtagként vminek, vkinek az alárendelt voltát jelöli*
vice-versa *lat* fordítva is, kölcsönösen és viszont
vicinális helyi kisvasút; helyi érdekű, jellegű, szűk látókörű
videó képhangrögzítő, képjátszó, képfelvevő és -lejátszó készülék, (mozgó) képfelvevő, kép(le)játszó; ~**kazetta** képszalag(tok), mozgóképdoboz; ~**klip** képcsipet, (mozgó)képbevágás
vidimál láttamoz, látaz U
vigília virrasztás; az ünnep előestéje; éjszakai dicsőítő imák, énekek v. istentisztelet
vignetta címke, címrajz, szalagcímke, ragcím, gyári jegy
vikárius helyettes, (egyházi) helynök, helytartó
vikszel beken, fényesít, főleg padlót
villa nyaraló, önálló kertés úri ház, vidéki ház

vincellér szőlőtermesztést, szőlőművelést irányító, vezető személy
vindikál magának követel, jogot tart vmire
vipera kecskekígyó
viresaft rossz gazdálkodás, ügyvezetés; társaság, közösség
Virgo Szűz (állatöv 6. jegye); → szeptember
virilista éladózo SzF, nagy adózo
virsl *ném* húsrudacska; *hosszú, vékony, kifőzve fogyasztható hústermék, húspép*
virtualiter látszólagosan, majdnem, szinte valóságosan, valóságközelien
virtuális látszólagos, majdnem, szinte valóságos, valódinak tűnő, lehetendő, létendő valóságközeli
virtuóz *fn* káprázatos, remeklő, átlagon felüli, felülmúlhatatlan tudású zenei előadóművész, szakember
virtus vitézség, hősiesség, bátorság; legénykedés, fenegyerekeskedés (veszélyt semmibe véve)
virulens fertőzőképes, még veszélyes; életképes
viszki → whisky
vis maior *lat* (előre nem látott) elháríthatatlan akadály, *mely meggátol vkit vállalt kötelezettsége teljesítésében*
vitalitás életerő, eleven életérzés, életkedv, elevenesség
vitamin életsav MA
vitrin üvegbútor; *üveges tárló dísz tárgyak elhelyezésére, kiállítására, tárolására*; kirakat
vitriol tömény kénsav
vivisekció élveboncolás, élő állat boncolása
vizavi *fr* szemben, átellenben, arcul R, arcélt R
vizit látogatás, orvosi szemle; *a betegek sorra látogatása, járása*
vizuális képi, a látással kapcsolatos, szemmel látható, szemnek szóló (műveltség, művészet)
vikend hétvége, hétvégi munkaszünet, pihenés, szórakozás, üdülés; ~**ház** hétvégi üdülő, kunyhó
vírus sejtmag nélküli parány JJ, sejtélősi MA, rablósejt ML, sejtrabló ML; *önálló szaporodásra nem képes, élősejtekre váró, csak azokban, vagyis csak gazdasejtekben szaporodó, tenyésző parányi kórokozó*; (számítógépben) féreg MA; ~**irtó** féregirtó MA; → baktérium
vízió érzéksalódás, jelenés, káprázat, (rém)látomás
vízum be- v. átutazási engedély idegen állampolgár részére; ennek bevezetése az útlevelebe
voajör kéjnéző
vokális magánhangzó, önhangzó CzF; énekes; hangzó, énekhangra írt, hanggal kapcsolatos; → konzonáns
voks szavazat; ~**ot** szavaz
volán kormány(kerék)
volátilis *lat* vegyt iramos, repülékeny, elszálló
volumen mennyiség; térfogat, terjedelem, kiterjedés, úrméret, úrtartalom, köbtartalom, befogadó-képesség; nagy~ű nagy horderejű
volumetria térfogatmérés
voluntarista akaratias, akaratelvű
voluntarizmus akaratelvűség; az akaratot elsődlegesnek tekintő bölcseleti irányzat, világnézet
voluta körke (oszlopdíszítés)
vulgarizál tant, elméletet tudománytalanul leegyszerűsít és ezzel elferdít, meghamisít; lealjasít, ellaposít, közönségessé tesz
vulgáris általános, ismert, köznapias, közönséges, mindennapi, népies, népszerű, pórias, otromba, durva
vulkanológia tűzhányótan
vulkanológus tűzhányókkal foglalkozó szakember, tudós, tanár
vulkán tűzhányó, tűzhegy, tűzokádó (hegy), üszkeleg
vulkánikus tűzhányóhoz tartozó, tűzhányó működéséből eredő, kirobbanó, elemi erejű
vurstli szabadtéri szórakozóhely falatozókkal, mutatványokkal